KOMISSION ASETUS (EY) N:o 1334/2007,

tehty 14 päivänä marraskuuta 2007,

yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindekseistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 toimeenpanon alkutoimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 1749/96 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindekseistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 [1] ja erityisesti sen 4 artiklan kolmannen kohdan ja 5 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon asetuksen (EY) N:o 2494/95 5 artiklan 3 kohdassa edellytetyn Euroopan keskuspankin lausunnon [2],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhdenmukaistetut kuluttajahintaindeksit (YKHI:t) ovat yhdenmukaistettuja inflaatiolukuja, joita komissio ja Euroopan keskuspankki edellyttävät EY:n perustamissopimuksen 121 artiklassa määrättyjen tehtäviensä suorittamiseksi. YKHI:t on laadittu helpottamaan kuluttajahintainflaation kansainvälisiä vertailuja. Ne toimivat tärkeinä indikaattoreina rahapolitiikan hallinnassa.

(2) YKHI muodostaa melko täydellisen käsitteellisen järjestelmän. Menetelmien yhdenmukaistamisessa on edistytty hyvin paljon ensimmäisten täytäntöönpanotoimenpiteiden käyttöönoton jälkeen, mutta otantaan, tuotekorvauksiin, laadullisiin mukautuksiin ja aggregointiin liittyvien menettelyjen vertailukelpoisuus ei vieläkään ole aukoton.

(3) Nykyisessä järjestelmässä YKHI määritellään Laspreyes-tyyppiseksi indeksiksi, joka kuvaa rahan ostovoiman muutoksia, jotka liittyvät tavaroiden ja palvelujen hankkimiseen kuluttajien tarpeiden välittömäksi täyttämiseksi. Määritelmä kuvastaa nykyistä käsitystä kuluttajahintainflaatiosta Euroopan unionissa ja varsinkin euroalueella.

(4) YKHI on yhteydessä kaikkien niiden tuotteiden hintoihin, joita kuluttajat hankkivat pyrkiessään ylläpitämään kulutuskäyttäytymistään, eli tuotteiden, jotka kuuluvat kulutusmenojen perusluokkiin (painoihin). Nämä luokat koostuvat selkeästi määritellyistä kulutussegmenteistä, jotka voidaan erottaa toisistaan kulutuksen käyttötarkoituksen mukaan. Tilastolliseen perusjoukkoon kuuluvien kaikkien tarjottujen tuotteiden joukko voidaan jakaa tyhjentävästi kulutussegmentteihin. Kulutussegmentit ovat ajallisesti suhteellisen vakaita, vaikkakin kulutussegmentin muodostavat tarjotut tuotteet vaihtuvat markkinoiden muutosten myötä.

(5) Käyttötarkoituksen mukaisten kulutussegmenttien käsite on siten keskeinen otannan sekä laadullisen muutoksen ja mukauttamisen määrittelyn kannalta. Tähän käsitteeseen liittyy kuitenkin epäselvyyttä, joka koskee sen määrittelyn ja soveltamisen aggregointitasoa.

(6) Tarjottujen tuotteiden valikoima muuttuu ajan myötä, kun vähittäismyyjät tai valmistajat muuttavat tuotteita tai korvaavat niitä toisilla. YKHI:ssä on edellytyksenä, että edustettuina ovat kaikki vertailuajankohtana saatavilla olevat viitejaksolla valitut käyttötarkoituksen mukaisiin kulutussegmentteihin kuuluvat tarjotut tuotteet, jotta niiden inflaatiovaikutus saataisiin mitatuksi. Tämä koskee erityisesti aikaisemmin saatavilla olleiden tuotteiden uusia malleja tai muunnelmia.

(7) Laadullinen muutos liittyy siten siihen, missä määrin saatavilla olevat tuotteet vastaavat sen kulutussegmentin käyttötarkoitusta, johon ne kuuluvat. Laadullista muutosta olisi arvioitava verrattuna tiettyyn kulutussegmenttiin kuuluvien konkreettisten tuotteiden erittelyihin.

(8) Yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindekseistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 toimeenpanon alkutoimenpiteistä 9 päivänä syyskuuta 1996 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1749/96 [3] on näiden seikkojen ottamiseksi huomioon tehtävä eräitä selvennyksiä ja muutoksia, jotka ovat välttämättömiä YKHI:en vertailukelpoisuuden takaamiseksi sekä niiden luotettavuuden ja asianmukaisuuden ylläpitämiseksi asetuksen (EY) N:o 2494/95 5 artiklan mukaisesti.

---

[1] EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

[2] Lausunto annettu 5.10.2007 (EUVL C 248, 23.10.2007, s. 1).

[3] EYVL L 229, 10.9.1996, s. 3. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1708/2005 (EUVL L 274, 20.10.2005, s. 9).

(9) Siksi on tarpeen tarkentaa YKHI:n käyttötarkoituksia ja määritelmää, selventää niiden vaikutusta otantaan, tuotekorvauksiin ja laadulliseen mukauttamiseen liittyviin menettelyihin, määrittää YKHI:ltä vaadittava edustavuus ja sen kaava sekä vahvistaa uudet otantaa, tuotekorvauksia, laadullista mukauttamista ja aggregointia koskevat vähimmäisvaatimukset.

(10) Varsinkin on tarpeen asettaa selkeä tilastollinen tavoite otantaa, tuotekorvausta ja laadullista mukauttamista varten sekä varmistaa, että YKHI mittaa tavoitetta tarkasti niin, että harha ja varianssi ovat kohtuullisen pienet. Harhattomuuden ja tarkkuuden välinen kompromissi on otettava huomioon.

(11) Käyttötarkoituksen mukaisen kulutussegmentin käsite tarjoaa käyttökelpoisen ratkaisun YKHI:n perusjoukon tarkentamiseksi ja YKHI-korin ”kiinnitykseen” liittyvän kysymyksen ratkaisemiseksi, sillä sen avulla Laspeyres-tyyppiseen indeksiin saadaan tarvittava kiinnitys ja käsitteestä tulee tarkoituksenmukainen muuttuvassa markkinaympäristössä.

(12) On tarpeen varmistaa, että viitejakson kulutussegmentit valitaan niin, että ne osittavat taloustoimien perusjoukon tyhjentävästi ja että tuotekorvauksilla pidetään nykyiset tarjotut tuotteet edustettuina niissä kulutussegmenteissä, jotka ovat jo edustettuina YKHI:ssä. Edustavien, kulutuksen käyttötarkoituksen mukaan luokiteltujen kotitalouksien lopullisten rahamääräisten kulutusmenojen tulee kuvastaa muuttuvien markkinoiden dynaamista luonnetta.

(13) On varmistettava, että jäsenvaltioiden päätökset siitä, tapahtuuko laadullisia muutoksia, perustuu tietoihin hintaan vaikuttavien ominaisuuksien eroista, jotka ovat merkityksellisiä kyseisen kulutuksen käyttötarkoituksen kannalta. Tätä varten komission (Eurostatin) olisi laadittava laadullista mukauttamista koskevia erityisohjeita tapauskohtaisesti.

(14) Lisäksi on tarpeen laajentaa perusaggregaatin määritelmää ja yhdenmukaistaa edelleen perusaggregaattien aggregointi- ja korvausmenettelyjä.

(15) Kustannusten ja tehokkuuden suhde on otettu huomioon asetuksen (EY) N:o 2494/95 13 artiklan mukaisesti.

(16) Tämän vuoksi asetusta (EY) N:o 1749/96 olisi muutettava.

(17) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat neuvoston päätöksellä 89/382/ETY, Euratom [1] perustetun tilasto-ohjelmakomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EY) N:o 1749/96 seuraavasti:

1) Korvataan 2 artikla seuraavasti:

”2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’kotitalouksien lopullisilla rahamääräisillä kulutusmenoilla’ liitteessä Ib olevan määritelmän mukaisesti sitä osaa lopullisista kulutusmenoista, joka aiheutuu kotitalouksissa kansalaisuudesta ja kotipaikka-asemasta riippumatta, rahataloustoimissa, jäsenvaltion talousalueella, tavaroista ja palveluista, joita käytetään yksilöllisten tarpeiden tai toiveiden välittömäksi täyttämiseksi ja toisella tai molemmilla vertailujaksoista;

2) ’tarjotulla tuotteella’ tiettyä tavaraa tai palvelua, joka on tarjolla ostettavaksi ilmoitettuun hintaan, tietyssä myymälässä tai tietyltä toimittajalta ja määritellyin toimitusehdoin ja joka siten on ainutkertainen kokonaisuus tiettynä ajankohtana;

3) YKHI:n ’kattavuudella’, eli YKHI:n edustamalla tilastollisella perusjoukolla, kaikkia taloustoimia, jotka kuuluvat kotitalouksien lopullisten rahamääräisten kulutusmenojen piiriin;

4) ’käyttötarkoituksen mukaisella kulutussegmentillä’ tai ’kulutussegmentillä’ joukkoa taloustoimia, jotka liittyvät tarjottuihin tuotteisiin, joilla katsotaan yhteisten ominaisuuksien perusteella olevan sama käyttötarkoitus siinä mielessä, että

— niitä markkinoidaan käytettäväksi pääosin samanlaisissa tilanteissa,

— ne voidaan pitkälti kuvailla yhteisellä erittelyllä ja

— kuluttajat voivat pitää niitä toisiaan vastaavina;

[1] EYVL L 181, 28.6.1989, s. 47.

5) 'uusilla keskeisillä hyödykkeillä ja palveluilla' niitä hyödykkeitä ja palveluita, joiden hintamuutokset eivät suoraan sisälly jäsenvaltion kuluttajahintaindeksiin ja joiden osuus arvioidusta kokonaiskulutuksesta on noussut vähintään yhteen tuhannesosaan kyseisen YKHI:n kattamasta kulutuksesta;

6) 'otannalla' kaikkia YKHI:n laatimisessa käytettyjä menetelmiä, joilla valitaan osajoukko tarjottujen tuotteiden perusjoukosta YKHI:iin sisältyvien kulutussegmenttien hintojen muutosten arvioimiseksi;

7) 'kohdeotoksella' niihin kulutussegmentteihin sisältyvää joukkoa tarjottuja tuotteita, joiden osalta jäsenvaltio aikoo tehdä hintahavaintoja saadakseen luotettavat ja vertailukelpoiset tiedot YKHI:n perusjoukosta;

8) YKHI:ien aggregoinnissa käytettävillä 'painoilla' asianmukaisia estimaatteja perusjoukon mihin tahansa osajoukkoon kohdistuvista suhteellisista kulutusmenoista komission asetuksen (EY) N:o 2454/97 (*) mukaisesti;

9) 'hintahavainnolla' jäsenvaltion tosiasiassa vahvistamaa hintaa;

10) 'korvaavalla tarjotulla tuotteella' tarjottua tuotetta, jolla on hintahavainto ja joka korvaa kohdeotokseen kuuluvan tarjotun tuotteen;

11) 'korvaavalla hinnalla' korvaavan tarjotun tuotteen hintahavaintoa;

12) 'arvioidulla hinnalla' hintahavainnon tilalla käytettävää hintaa, joka perustuu asiamukaiseen arviolaskelmaan. Aiemmin havaittuja hintoja ei tulkita arvioiduiksi hinnoiksi, ellei niiden voida osoittaa olevan asianmukaisesti arvioituja;

13) 'perustuoteryhmällä' joukkoa tarjottuja tuotteita, jotka ovat mukana otannassa ja edustavat yhtä tai useampaa YKHI:n kulutussegmenttiä;

14) 'perusaggregaatilla' perustuoteryhmää, joka on ositettu esimerkiksi alueen, kaupungin tai myymälätyypin mukaan ja joka siten edustaa tasoa, jolla hintahavainnot otetaan huomioon YKHI:ssä. Kun perustuoteryhmää ei ole aggregoitu, termit 'perustuoteryhmä' ja 'perusaggregaatti' ovat samanmerkityksisiä;

15) 'perusaggregaatti-indeksillä' perusaggregaatin hintaindeksiä;

16) 'laadullisella muutoksella' sitä, että tuotekorvaus on jäsenvaltion arvion mukaan merkittävästi muuttanut sitä, miten korvaava tarjottu tuote vastaa kuluttajan käyttötarkoitusta siinä kulutussegmentissä, johon se kuuluu;

17) 'laadullisella mukauttamisella' toimia, joiden avulla otetaan huomioon havaittu laadullinen muutos lisäämällä tai vähentämällä havaittuja käypiä tai viitehintoja kyseisen laadullisen muutoksen arvoa vastaavalla kertoimella tai summalla.

(*) EYVL L 340, 11.12.1997, s. 24."

2) Lisätään 2 a artikla seuraavasti:

"2 a artikla

Periaatteet

1. YKHI on otoksen tunnusluku, joka kuvaa tarkasteluhetken indeksin osoittaman kalenterikuukauden ja vertailuajankohdan välisiä perusjoukossa tapahtuneita keskimääräisiä hintamuutoksia.

2. Perusjoukkoon kuuluvat taloustoimet voidaan tyhjentävästi jakaa osajoukkoihin niiden tarjottujen tuotteiden mukaisesti, joita taloustoimet koskevat. Ne jaetaan liitteessä Ia lueteltuihin nelinumerotason luokkiin ja alaluokkiin, jotka on johdettu kansainvälisestä COICOP-luokituksesta ja jotka muodostavat COICOP/YKHI-luokituksen (YKHI:n tarpeisiin mukautettu yksityisen kulutuksen luokitus käyttötarkoituksen mukaan).

3. YKHI lasketaan käyttäen kaavaa, joka on yhdenmukainen Laspeyres-tyyppisen kaavan kanssa.

4. Kulutussegmentit muodostavat ne indeksikorin pysyvät objektit, joita YKHI:llä seurataan.

5. YKHI:ssä käytetään ostajan hintoja, eli hintoja, jotka kotitaloudet maksavat ostaessaan yksittäisiä tavaroita ja palveluita rahataloustoimina.

6. Kun tavarat ja palvelut ovat olleet kuluttajien saatavilla maksutta ja niistä on sen jälkeen veloitettu todellinen hinta, muutos nollahinnasta todelliseen hintaan ja päinvastoin on otettava huomioon YKHI:ssä.

7. YKHI ilmoittaa puhtaan hintamuutoksen, johon laadullinen muutos ei vaikuta. YKHI

a) kuvastaa hintojen muutosta sen perusteella, miten kotitalouksien kulutusmenot muuttuvat niiden pitäessä yllä kulutuskäyttäytymistään ja mikä on kuluttajien perusjoukon koostumus perus- tai viitejaksolla; ja se

b) laaditaan tekemällä asiaankuuluvat havaittujen laadullisten muutosten edellyttämät mukautukset. Laadullisilla mukautuksilla parannetaan luotettavuutta ja varsinkin YKHI:n edustavuutta puhtaan hintamuutoksen mittarina.

8. Laadullista muutosta koskevien päätösten on perustuttava asianmukaiseen näyttöön korvaavan tarjotun tuotteen ja sen otoksessa korvaaman tuotteen ominaisuuksien eroista. Tämä tarkoittaa eroja tarjotun tuotteen merkittävissä hintaan vaikuttavissa ominaisuuksissa (esimerkiksi tuotemerkki, materiaali tai rakenne), jotka ovat merkityksellisiä kyseisen käyttötarkoituksen kannalta.

Laadullisesta muutoksesta ei ole kyse, kun YKHI:n otokseen tehdään kattavia vuosittaisia tai harvemmin aikavälein tehtäviä tarkistuksia. Se otetaan huomioon ketjuttamalla. YKHI-otoksen tarkistukset eivät poista tarvetta ottaa mukaan korvaavia tarjottuja tuotteita viipymättä kahden tarkistuksen välillä.

9. Perustuoteryhmän tai perusaggregaatin edustavuuden määrittää siihen liittyvä kulutusmenojen paino. Perusaggregaateissa voidaan käyttää muita painoja sillä edellytyksellä, että indeksin edustavuus taataan.

10. 'Luotettavuutta' arvioidaan 'tarkkuuden' eli otantavirheiden koon ja 'edustavuuden' eli harhan puutteen perusteella."

3) Korvataan 4 artiklan toisessa kohdassa ilmaus "2 artiklan b kohdan" ilmauksella "2 artiklan 5 kohdan".

4) Korvataan 5 artikla seuraavasti:

"5 artikla

Laadulliseen mukauttamiseen ja tuotekorvauksiin liittyvien menettelyjen vähimmäisvaatimukset

1. Laadullisen mukauttamisen menetelmät luokitellaan seuraavasti:

a) A-menetelmät: menetelmät, joiden katsotaan antavan luotettavimmat tulokset tarkkuuden ja harhattomuuden osalta;

b) B-menetelmät: menetelmät, jotka antavat tarkkuudeltaan ja luotettavuudeltaan A-menetelmiä heikompia tuloksia, mutta joita kuitenkin pidetään riittävinä. B-menetelmiä käytetään, jos A-menetelmiä ei sovelleta; sekä

c) C-menetelmät: kaikki muut menetelmät, joita ei kuitenkaan käytetä.

2. Tilasto-ohjelmakomiteaa kuultuaan komissio (Eurostat) laatii ohjeet laadullisen mukauttamisen menetelmien luokituksesta tapauskohtaisesti ja ottaen asianmukaisesti huomioon kustannustehokkuuteen liittyvät seikat ja menetelmien soveltamisolosuhteet.

Laadullisen mukauttamisen menetelmien luokitus ei estä tähän liittyvien täytäntöönpanotoimenpiteiden käyttöönottoa asetuksen (EY) N:o 2494/95 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. A- ja B-menetelmien katsotaan olevan asianmukaisia laadullisen mukauttamisen menetelmiä. YKHI:t, jotka on asianmukaisesti laadullisesti mukautettu, ovat vertailukelpoisia. Muiden seikkojen ollessa samanlaiset, A-menetelmille on annettava etusija B-menetelmiin nähden.

4. Sopivien kansallisten estimaattien puuttuessa jäsenvaltioiden on käytettävä laskelmiensa perustana komission (Eurostat) antamia tietoja, kun niitä on saatavilla ja ne ovat relevantteja.

5. Kahden tarjotun tuotteen välistä hintaeroa ei milloinkaan pidä katsoa pelkästään laatumuutoksesta johtuvaksi, ellei tätä voida osoittaa asianmukaisin laskelmin.

6. Kun asianmukaisia laskelmia ei ole saatavilla, hintamuutos arvioidaan vähentämällä korvaavaan tuotteen hinnasta sen tarjotun tuotteen hinta, jonka tilalle se on otettu.

7. Korvaavia tarjottuja tuotteita koskevat seuraavat ehdot:

a) niitä pidetään joko 'pääosin vastaavina', jos korvaavan tarjotun tuotteen ja sen tuotteen, jonka tilalle se otettiin otokseen, välillä ei havaita laadullista muutosta, tai 'vastaavina laadullisen mukautuksen jälkeen', jos korvaavan tarjotun tuotteen ja sen tuotteen, jonka tilalle se otettiin otokseen, välillä havaitun laadullisen muutoksen vuoksi on tehtävä laadullinen mukautus;

b) ne on valittava samasta kulutussegmentistä, johon korvattavat tuotteet kuuluvat, jotta kulutussegmenttien edustavuus säilyy ennallaan;

c) niitä ei saa valita hinnan samanlaisuuden perusteella. Tämä koskee varsinkin tilannetta, jossa korvaus on tehtävä sen jälkeen, kun tavaroita tai palveluja on tarjottu alennettuun hintaan."

2 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 14 päivänä marraskuuta 2007.

Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Komission jäsen